

RAUTALAMMIN KUNTA

Kunnanhallitus

POHJOIS-SAVON LIITTO

kirjaamo@pohjois-savo.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.6.2025

Asia: Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe, luonnosvaiheen kuuleminen

Tässä maakuntakaavassa käsitellään aurinko- ja tuulivoimaa, vetytaloutta sekä seudullisesti merkittävää kauppaa. Vaihemaakuntakaavan kaavaratkaisuilla pyritään edistämään maakunnan energiantuotantoa ja selvittämään seudullisesti merkittävän kaupan sijoittumista maakuntakeskuksen alueelle

Rautalammin kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:n 3. vaiheen luonnoksesta. Kunta pitää luonnosta kokonaisuudessaan hyvin laadittuna, ja se tukee maakunnan ja sen kuntien kehittämislinjauksia sekä ilmasto- ja energiatoimien edistämistä.

Erityisen myönteisenä asiana Rautalammin kunta pitää sitä, että maakuntakaavassa on tunnistettu Pieni Mujumäen alueen tuulivoimapotentiaali. Tämä osoittaa, että maakuntakaavoituksessa on huomioitu paikkakunnalliset erityispiirteet ja voimavarat tasapuolisesti eri kuntien välillä. Pieni Mujumäen alueen huomioiminen vahvistaa Rautalammin mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti puhtaan energian tuotantoon ja vastata osaltaan sekä kuntakohtaisiin että maakunnallisiin ilmastotavoitteisiin.

Maakuntakaavaluonnoksen linjaukset tukevat osaltaan myös **Rautalammin kunnan ilmastosuunnitelmaa**, jonka tavoitteena on vähentää kunnan kasvihuonekaasupäästöjä, lisätä uusiutuvan energian tuotantoa sekä vahvistaa energiaomavaraisuutta. Pieni Mujumäen alueen tuulivoimamahdollisuudet tukevat konkreettisesti näiden tavoitteiden toteutumista ja tarjoavat kunnalle välineitä edistää elinvoimaisuutta ilmastoviisaalla tavalla.

Rautalammin kunta kannattaa sitä, että kaavaehdotukseen jäävät voimaan ne merkinnät ja linjaukset, jotka mahdollistavat uusiutuvan energian – erityisesti tuulivoiman – kehittämisen kunnan alueella. Kunta korostaa, että maakuntakaavassa tulee säilyttää tasapuolinen alueellinen näkökulma ja tarjota kaikille kunnille mahdollisuus osallistua ilmastotavoitteiden saavuttamiseen oman potentiaalinsa mukaisesti.

Kunta esittää lisäksi, että kaavaratkaisujen vaikutuksia kuntien ilmastotavoitteiden toteutumiseen arvioidaan jatkovalmistelun yhteydessä kokonaisvaltaisesti. Rautalammin kunta osallistuu mielellään tähän vuoropuheluun ja pitää tärkeänä, että jatkokehityksessä hyödynnetään kuntien omia ilmasto- ja energiastrategioita.

Rautalammin kunta pitää tärkeänä, että maakuntakaavassa huomioidaan jatkossa yhä vahvemmin myös aurinkovoiman mahdollisuudet, sillä alueen maankäyttörakenne ja avoimet peltoalueet, rakennuskannat sekä hajautetun energiantuotannon edellytykset ovat erittäin suotuisia aurinkoenergian hyödyntämiselle. Aurinkovoima muodostaa yhdessä tuulivoiman kanssa kestävän ja alueellisesti tasapainoisen energiatuotantorakenteen, joka tukee niin kuntien kuin maakunnan ilmastopoliittisia päämääriä.

Kaavaluonnos luo hyvät lähtökohdat uusien energiahankkeiden suunnittelulle ja luvitukselle. Kunta toivoo, että kaavaehdotukseen sisällytetään edelleen riittävä joustavuus aurinkovoiman sijoittamisen mahdollistamiseen erityisesti haja-asutusalueilla, taajamien laidoilla ja jo rakennetussa ympäristössä.

Rautalammin kunta **pitää merkittävänä myös sitä, että maakuntakaavassa on tunnistettu vetytalouden mahdollisuudet osana pitkän aikavälin energia- ja teollisuusratkaisuja.** Vaikka varsinainen vetyinfrastruktuuri keskittyyne aluksi maakunnan keskuksiin ja liikenteen solmukohtiin, kunnalla on kiinnostusta ja potentiaalia osallistua tulevaisuudessa vetytalouteen esimerkiksi uusiutuvan sähkön tuotantopaikkana tai mahdollisen paikallisen energiayhteistyön kautta.

Kunnan näkökulmasta **on tärkeää, että vetytalouden alueet ja energiajärjestelmän uudet muodot eivät sulje pois myös pienten kuntien osallistumismahdollisuuksia, vaan että niihin luodaan skaalautuvia ratkaisuja,** jotka mahdollistavat osallistumisen esimerkiksi uusiutuvan sähkön tuotannon tai jakelun kautta. Rautalammin Pieni Mujumäen alue voi tulevaisuudessa toimia tässä suhteessa energiantuotannon kytkentäpisteenä tai osana hajautettua tuotantoketjua.

Lisäksi kunta **pitää kaupan alueiden suunnittelua tärkeänä osana elinvoiman ja palvelujen saatavuuden turvaamista.** Rautalammillla on tarvetta säilyttää ja kehittää toimivaa kaupallista palveluverkkoa, ja kaavaluonnoksen linjaukset tukevat osaltaan tätä tavoitetta. Kunta pitää tärkeänä, että jatkokaavoituksessa varmistetaan mahdollisuus kehittää myös **hajautettuja ja liikenteellisesti saavutettavia päivittäis- ja erikoistavarakaupan alueita** asutuksen ja kulkuyhteyksien mukaisesti.

Yhteenvedona Rautalammin kunta lausuu

- Kiitokset luonnoksen tasapuolisesta ja mahdollistavasta energiantuotannon linjauksesta (Pieni Mujumäki, tuuli- ja aurinkovoima),
- Vetytalouden edistämisen huomioimista siten, että pienet kunnat voivat osallistua skaalautuvasti järjestelmän kehittämiseen,
- Kaupan alueiden suunnittelua palvelujen saavutettavuuden ja elinvoiman näkökulmasta,
- Kunnan ilmastotavoitteiden ja uusiutuvan energian hankkeiden tukemista maakunnallisella tasolla.